Descompunerea patriei în particule elementare

de Bogdan Suceavă

Notele lui Mihai Văleanu, 16 aprilie 2004:

Istoria a început în seara de 14 aprilie 2004, când Mihai Petriceicu, colegul meu de la redacția Antenei 1, m-a chemat pe telefonul mobil şi mi-a spus că la Buşteni avuseseră loc multe explozii în urmă cu o jumătate de oră. Trebuia să ne deplasăm acolo pentru un reportaj solicitat de urgență de postul central. Mi-a dat indicații clare asupra locului de filmare şi asupra evenimentului. Cineva deschisese focul asupra unor clădiri particulare construite în ultimii ani pe Valea Prahovei şi, în urma incendiului declanşat, acum acționau multe echipaje de pompieri. În plus se solicitase ajutor şi de la Braşov, iar şcoala de subofițeri de la Câmpina intrase în alarmă. Nici un post TV nu era încă la fața locului, deci trebuia să-mi mişc fundul, să-l iau pe cameraman din cartierul Vest şi să ajungem în cel mai scurt timp de la Ploieşti la Buşteni. O să vi se deconteze tot, mi-a spus, e o situație foarte specială. "Dar duceți-vă acum, e important." L-am sunat imediat pe Vali, l-am rugat să-şi încarce imediat toate bateriile ("Gata, şefu'", a spus, "mamă, mai prindem şi noi câte ceva în fundul ăsta de lume"), apoi am lăsat un bilet Tinei pe masa din hol, şi am plecat. Era aproape zece seara, n-am mai sunat-o la spital, ştiam că durează până vine la telefon când e de gardă şi nu aveam timp. Mi-am luat camera foto, caietul de note, şi le-am îndesat în rucsac. Am luat şi două mere. Țin minte că mi-am căutat cămaşa albastră, apoi mi-am adus aminte că e murdară. M-am îmbrăcat cu ce am găsit, nu am fost atent la imaginea publică a celui ce relatează din teren. Am coborât în spatele blocului şi rețin că maşina n-a plecat de la prima cheie. M-am rugat cerului să nu am nevoie de bujii noi tocmai în seara aceea. Se făcuse răcoare şi diferența de temperatură ar fi putut să facă necazuri bujiilor vechi. Dar a plecat. Vali m-a aşteptat în fața casei, era cu toate gențile pe el, arăta ca Rambo. L-am luat şi am plecat spre Buşteni. Pe drum i-am povestit ce-mi zisese Mihai Petriceicu. "Tare mi-e teamă că e o şuşă," mi-a spus, "e ca unul dintre telefoanele acelea care anunță că au plasat o bombă la etajul cinci". Eram către Comarnic când i-am arătat pe cer umbre roşietice. Păreau reflecții de focuri. "Maică Precistă", a zis Vali, "să ştii că s-ar putea să fie adevărat. Las-o mai încet, vreau să filmez şi asta". "N-o să se vadă mare lucru, n-ai contrast", i-am spus. "Ştiu," a zis, "dar eu trebuie să filmez." I-am făcut voia. În general vânează şi imagini inutile, şi cred că mai bine de jumătate din ce filmează e pierdere de vreme. Parcă ar fi copil cu beta

camera aia. Când am ajuns într-un vârf de deal am văzut focurile. Cred că se vedeau vreo douăzeci de case arzând în depărtare. Ne-am oprit, am încadrat, am facut o probă, apoi am filmat relatarea. Eu eram în prim plan şi în jumătatea din dreapta a imaginii se vedeau casele arzând. “În urmă cu o oră,” am spus, “din cauze necunoscute, o parte din imobilele construite în ultimii ani la Buşteni au fost incendiate.” Am reuşit zece minute mai târziu să discut cu un ofiţer de pompieri venit de la Câmpina. L-am oprit în stradă, i-am spus că transmit pentru Antena 1. El mi-a spus că cineva trăsese cu aruncătorul de grenade sau cu ceva de acest fel în anumite case, numai în unele dintre ele, probabil dintr-o locaţie aflată pe versantul montan opus, dar asta nu se ştie încă. Loviturile s-au succedat extrem de rapid. În sub două minute tot ce se vede acum în flăcări fusese lovit. Atunci mi-a zis (şi n-am crezut că acolo va fi greşeala mea, nu aveam de unde să văd, eu vroiam doar ştirea): “Ştii a cui a fost vila asta ? A fostului ministru Pavel Aron. În casă erau familia şi servitorii.” “Unde e acum Pavel Aron ?” l-am întrebat. “Nu ştiu,” mi-a spus el, “nu e clar dacă n-a fost cumva în casă.” După aceea am mai vorbit şi cu alţii, iar în timpul acesta Vali a filmat în spate, a filmat vila arzând, aşa cum aţi văzut-o cu toţii la televizor. La un moment dat Vali a zis: “Asta a fost ceva incendiar, o bombă ceva mai specială.” “De unde ştii ?” “Uită-te la ea cum arde, parcă a luat-o dracu’, flacăra asta e până la cer, ăştia arunca apă pe ea de nu mai pot şi flacăra e de zeci de metri. Nu se poate aşa ceva în mod natural, trebuie să fie ceva chimic.” “Te pricepi la asta ?” L-am întrebat. “Nu, dar uită-te şi tu.” M-am înfuriat: “Nu mai îmi spune decât ceea ce eşti sigur, te rog. Dacă afli ceva verificabil. Nu avem timp. Avem de dat o ştire, nu vreau să vând vreo cioacă. Nu-ţi dai seama ce pot să scap ?” “N-o să-ţi spună nimeni nimic.” “De ce să nu îmi spună ?” Cu voce înecată de fum mi-a spus: “Acum dau toţi declaraţii şi vorbesc cu ziariştii, dar în două ceasuri toţi o să se cace pe ei pentru două vorbe, o să li se facă frică. Sau crezi că Sfântul Duh a făcut asta ? Le va fi frică. Va trebui şi să speculezi.” Am trecut în faţa camerei şi am filmat şi partea de reportaj cu vila arzând pe fundal. A trebuit să mă întrerup din prima relatare, pentru că au adus o cisternă nouă, plină cu apă, şi au vrut să o tragă aproape de clădire. Aproape de tot era imposibil, fierbinţeala topea totul, dar au dus-o şi ei până unde au putut. Ne-am dat la o parte, pompierii strigau unii la alţii, o maşină a salvării era cu sirena pornită, iar nu departe se auzea trecând trenul. Cu tot vacarmul de nedescris am auzit un elicopter. Se auzea nu departe, deasupra noastră, dar nu-l vedeam, probabil era acoperit de vreo coastă de munte sau de pădure. “Să ştii că micimanii de la ProTV ne-o trag.

Fac un reportaj din elicopter şi-l dau pe post înaintea noastră.” Atunci mi-am dat seama că ne grăbim. Vroiam să fim primii relatând de la fața locului. Nu mai aveam mult timp. Trebuia să mai filmăm şi alte case incendiate, apoi să plecăm. Trebuia să plecăm. Cât face oare un elicopter până la Băneasa? Cu gândul acestea în minte am început relatarea: “În spatele nostru se vede ceea ce a fost vila fostului Ministru al Telecomunicațiilor, dl.Pavel Aron. Imobilul a avut şapte camere, două etaje şi subsol. Este posibil ca în casă, în momentul tragediei, să se fi aflat cinci persoane, membri ai familiei, precum şi oamenii de serviciu ai fostului Ministru. Familia d-lui Aron avea proprii angajați, şi aceştia se aflau la subsol în momentul atacului cu explozibil, după cum ne-au declarat surse de la comandamentul local al pompierilor. Probabil şi-au pierdut viața instantaneu.” Vali a mai tras câteva cadre, ne-am urcat în Dacie şi ne-am dus să filmăm şi-n altă parte. Îmi aduc aminte că înainte de a pleca am observat ceva în copacul lângă care trăsesem maşina şi i-am zis: “Vali, bagă câteva cadre şi de-aici.” “Ce naiba e asta ?” “Cred că e o bucată de carne însângerată prinsă într-o ramură de copac.” Vali a început să filmeze. “Mamă,” a zis el, “e o pisică întoarsă pe dos. E o bucată de pisică întoarsă pe dos, aruncată de explozie aici.” Apoi i s-a făcut rău, s-a dus şi a vomitat lângă un boschet. A închis camera abia după aceea. Când ne-am urcat în maşină i-am dat un măr, începuse să aibă frisoane şi era palid ca o lămâie. “Adună-te,” i-am spus, “avem de făcut reportajul acesta. Într-un ceas trebuie să faci montajul.” Am oprit două sute de metri mai încolo. Un ofițer de armată, în vârstă, s-a aşezat în fața maşinii noastre şi ne-a făcut semn să nu trecem mai departe. “Din rațiuni de securitate, nu se poate mai departe.” “Suntem ziarişti, filmăm.” “Puteți să fiți şi Iisus Hristos, nu se poate.” “Vali, filmează-l că nu ne lasă.” “Închide camera sau vin la tine. Nu, nu. Închide camera îți spun.” Când s-a dat deoparte pentru a se apropia de Vali, de partea cealaltă, am pornit maşina şi am mai putut înainta câteva zeci de metri. Nu mai ştiu. Nu îmi aduc aminte distanțele. E foarte greu să reții toate detaliile, iar acum nu am foarte mult timp să descriu tot. Doi copaci arzând barau drumul pe şosea. În stânga, o vilă ardea din temelii, cum mai văzusem. Vali a început să filmeze. În jurul casei câțiva pompieri se agitau neputincioşi. Mi s-a părut că zic că nu mai au apă. Am auzit distinct un ofițer strigând altuia: “Băi, la casa de la numărul 46 nu s-a dus nici o cisternă.” Păreau resemnați, cuprinşi de agitație, sau mai degrabă covârşiți. Am filmat şi am plecat. La întoarcere am mai verificat o dată ce s-a întâmplat la vila lui Pavel Aron. Ne-am uitat din

locul unde oprisem prima oară. Nu ni s-a părut că flacăra se mai potolise. Am plecat.

Când am ajuns la Ploieşti l-am lăsat pe Vali la studio, iar eu am plecat acasă. Reportajul s-a dat pe post nici o oră mai târziu, cu montaj incomplet, aproape în stare brută. Am adormit imediat după prima difuzare.

Tina a ajuns acasă a doua zi, în jur de ora opt. Ea m-a trezit, am auzit cheia în yală. Văzuse reportajul. I-am povestit ce s-a întâmplat. Ne-am uitat la televizor şi atunci am aflat că atentatele au fost revendicate de organizația autointitultă Armata de Eliberare Socială a României. Dădeau interviuri cu diverşi factori de răspundere. Purtătorul de cuvânt al Serviciului Român de Informații a declarat că ei nu dețin nimic în baza de date asupra acestui grup calificat ca terorist. Consiliul Suprem de Apărare a Țării s-a întrunit la ora opt. Se discută amânarea alegerilor din Septmebrie. Către ora 9, ProTV au dat lovitura: un interviu cu Pavel Aron. Era în viață. Se aflase în noaptea aceea la Bucureşti, unde participase la o şedință a grupului său parlamentar. Deplângea moartea soției şi a fiului său, precum şi a celor doi servitori care locuiau în casă. Se stabilise că două explozii distincte pulverizaseră casa. Pompierii spuneau că fuseseră bombe incendiare, iar precizia loviturii fusese remarcabilă: ambele lovituri fuseseră plasate în fundații, aşa încât la două ceasuri după ce noi am filmat-o, vila s-a prăbuşit. Nu ştiusem asta, am aflat de la televizor. Pavel Aron spunea: “Dincolo de tragedia familiei mele, deplâng dezastrul democrației româneşti. Societatea noastră nu era pregătită pentru un asemenea atac. E o tragedie care ne afectează pe toți, şi eu cred că nimeni nu va fi lăsat în afara acestei tragedii. E o lume care se sfârşeşte.” A început să plângă în fața camerei. Era un bărbat zdravăn, bine clădit, care plângea tăcut.

Mi-am făcut o cafea neagră, fără zahăr. Era o zi superbă, de primăvară, cu un cer înalt şi albastru. Am ieşit în balcon şi am udat florile. Tina a venit şi s-a aşezat pe prag. Avea o privire obosită. Şi-a luat genunchii în brațe. M-a întrebat dacă mi-a dat prin cap ieri noapte că ar putea să deschidă focul când noi mai eram încă acolo. I-am spus că nu, cei care au vrut să facă măcelul programaseră acțiunea pentru doar câteva minute. Era clar că terminaseră. Mi s-a părut o acțiune concentrată. Bine organizată. Ştiuseră ce au vrut.

Tocmai atunci au anunțat la televizor, pe postul național, numele proprietarilor vilelor atacate. Îi ştiam pe toți din emisiunile de ştiri. Toți erau persoane publice, foşti sau actuali miniştri, foşti sau actuali parlamentari, oameni de afaceri, oameni de spectacol sau de fotbal, un fost campion

național de box care avea o fabrică de țigări, un proprietar de hotel, un fabricant de mobilă, un proprietar de companie petrolieră. Ascultam ştirea şi amuțisem. M-am bărbierit. Obrazul îmi era uscat, aspru. M-am îmbrăcat. Am vrut să ajung la zece la studio. Dacia a plecat din prima. Întotdeauna pleca bine pe vreme frumoasă. Am ajuns la studio la zece şi zece dimineața şi am lucrat până la şase seara. Am mâncat de la pachet. La ora şase seara am ieşit din clădire.

Atunci s-a întâmplat. Un tip s-a apropiat de mine şi mi-a cerut un foc. Am vrut să răspund că nu fumez, dar nu am mai avut timp. Cineva m-a lovit în cap, de la spate. Nu tipul din fața mea. Apoi ştiu că m-au tras către o maşină. M-au împins înauntru, iar în maşină mi-au tras un sac negru pe cap. Cred că avea ceva găuri, puteam respira. Apoi m-au legat, probabil au folosit cătuşe de plastic. Maşina s-a aflat multă vreme în mişcare. Trebuie să fi fost o dubiță sau un Aro, aveam loc la picioare. Am simțit la un moment dat că trecem pe un drum de țară, era totul foarte plin de gropi. Mă legănam. Ei nu vorbeau. Sau, cel puțin, eu nu auzeam. Călătoria a durat ceva vreme.

Am fost coborât din maşină când am ajuns la capătul călătoriei. Nu-mi era teamă, pentru că ştiam că n-am nimic de ascuns, ştiam că nu fusesem niciodată implicat politic. Dacă ar fi fost vorba de ceva politic, nu putea avea legătură cu mine. Ştiu că am mers pe iarbă o vreme, şi o mână m-a condus trăgându-mă de cot. La prag, mi-a împins piciorul drept cu piciorul, ca să-mi arăte cum să trec, dar nu a zis nimic. Podeaua, de lemn, scârțâia şi răsuna. M-a aşezat pe un scaun. A ieşit. Am auzit cheia în broască.

Am stat aşa o bună bucată de vreme, poate douăzeci de minute. Cheia s-a auzit din nou. Mai multe persoane au intrat în încăpere. Le auzeam paşii.

- Luați-i sacul, am auzit o voce de bărbat.

Am clipit de câteva ori, până să văd încăperea luminată de două lămpi de masă, dintre cele alimentate cu gaz. Trebuie că era o casă veche țărănească. Mobila era de o vechime imemorială. Masa părea de brad vechi, ros de carii. Era noapte de-a binelea de acum. Pe ferestrele lipsite de perdele nu se vedea nimic. O pajişte şi atât. De afară se auzeau greierii. Sunt multe locuri ca acesta în România.

În fața mea se găseau doi bărbați. Cel scund se pare că era cel care dădea ordinele. Cel înalt încă ținea în mână sacul negru cu care mă acoperiseră.

- Reportajul tău de ieri noapte ne-a făcut un mare deserviciu, mi-a spus. Noi am fost interesați să câştigăm suportul populației după

declanşarea luptei noastre împotriva corupției. Or, reportajul tău a afirmat din primele clipe că alți oameni decât familiile demnitarilor au murit. Din pricina ta suntem pe cale să pierdem bătălia mediatică.

S-a aşezat la masa din fața mea. Celălalt a rămas în picioare.

- Pentru chestia asta vei plăti aşa cum se cuvine.

Celălalt a trecut în spatele meu, a scos un pistol din buzunar si mi l-a aşezat în fața ochilor. M-au trecut mii de fiori. Gestul fusese hotărât. A armat pistolul. Mi-a atins buzele cu țeava. Mi-a forțat gura. Mi-a băgat pistolul în gură. Am simțit gustul coclit al fierului. Cel scund I-a făcut un gest cu capul. Şi-a retras arma şi s-a întors cu spatele.

- O să te executăm în zori, a spus cel care stătea la masă. Vorbise liniştit. Liniştea lui contrasta cu gâfâiala mea.

- Prin spânzurare. Înainte de asta, a mai zis, o să-ți explic tot ce vrei să ştii. O să-ți răspund la toate întrebările, apoi te las să scrii. Şi asta vreau de la tine: acest text. Ultimul tău text. Aşa că – dacă ai de întrebat – întreabă.

- Cred că nimic din toate acestea n-au de-a face cu mine, am spus. Vocea îmi era răguşită, spartă.

- Te înşeli. Nu eşti tu Mihai Văleanu, corespondentul la Ploieşti al Antenei 1 ?

- Ba da, dar înțeleg că acțiunea voastră e una politică. E probabil o greşeală sau o confuzie. Eu nu am nimic de-a face cu toate acestea. Eu sunt corespondent de ştiri.

- Ai relatat tendențios prima noastră acțiune militară. Tu eşti cel vinovat, tu o să te legăni în funie mâine în zori. Specialiştii în spălarea de creiere o să atârne. Cred că ştii cât din vina dezastrului în care a ajuns țara aparține ziariştilor.

Vorbea foarte serios. Nu era încruntat, ci mai degrabă senin. Ca şi cum s-ar fi gândit altădată la ce îmi spunea acum. Un obraz mai degrabă imberb. Figură tipică de român. Ochi inteligenți.

- Nu mă ştiu vinovat de nimic. Am relatat ceea ce mi-au comunicat pompierii şi apărarea civilă. Am filmat la fața locului. Nu a fost comentariu, a fost ştire. Îmi fac meseria de zece ani. Ştiu ce am spus.

- Te-ai comportat pe post ca o slugă a clasei politice actuale. Ai servit pe Antena 1 ştirea pregătită în aşa fel încât moartea servitorilor lui Pavel Aron a trecut pe primul plan. În cursul zilei, această ştire a fost montata de opt ori la actualități. Acea frază a ajuns ştirea zilei. Au exportat ştirea în străinătate. Acel detaliu a răsturnat în ochii lumii tot sensul acțiunii

noastre. Îți dai seama cât de grav a fost felul cum ai relatat ? Ai centrat ştirea pe moartea servitorilor lui Pavel Aron, în loc să subliniezi că am aruncat în aer vila construită cu bani furați din privatizarea telefoniei. Ştii când presa a publicat toate acele detalii, nu-i aşa ?

Eu am confirmat. Era un loc comun. Sunt jurnalist, citesc zilnic presa. A tăcut pentru o clipă, apoi a reluat:

- Îți imaginezi că putem lăsa să treacă nepedepsită această ştire tendențioasă ? De mâine, după ce-ți vor descoperi cadavrul legănându-se de-o cracă, toți ziariştii vor fi mult mai atenți la ce spun. Pentru că vom veni după fiecare dintre ei. Şi de cum vor spune o minciună, o să-i atârnăm.

- Dacă vreți să transmit vreun comunicat pentru voi, ori eventual o rectificare, să ştiți că...

- Ajungem şi acolo, dar asta nu are legătură cu pedeapsa pe care ți-o meriți. Vreau să scrii că ne-am pregătit doi ani pentru asta. Am folosit aruncătoare de rachete portabile de fabricație sovietică. Nu rusească, ci sovietică, sunt cele mai precise şi mai ieftine de pe piața actuală de armament. Se fabricau în anii '80 la Togliatti. La Tiraspol poți să iei un lansator cu prețul unui Trabant. Am studiat bine unde să începem bombardamentul. Puteam declanşa oriunde operațiunea împotriva clasei politice pe care o aveam în vedere: în nordul Bucureştiului, în cartierul Cotroceni, pe Litoral, la Poiana Braşov, oriunde lăcustele puteau fi lovite mortal cu douăzeci de bombe. Cartierele noilor îmbogățiți. Locurile unde unii au pus în construcții bani nemunciți. Casele construite de cei care au furat de la buget au fost dărâmate, cu proprietari cu tot. Din punct de vedere balistic, operațiunea a fost un succes: nici o lovitură nu şi-a greşit ținta. A fost ca o probă de pistol viteză, efectuată însă cu arme de distrugere mai mare. Ne-am antrenat pentru asta, nu uita să scrii. Din păcate nu toți erau acasă. Înainte de a deschide focul ne-am documentat. Am ales ora de impact maxim, când numărul maxim al celor vizați de noi erau în case. Nu am lovit locuințele medicilor, ale artiştilor sau cele ale avocaților. Nu casele oamenilor simpli. Mare atenție aici. Problema noastră nu e proprietatea privată, ci de unde a venit banul pentru ea. Doar cei care au folosit funcții publice sau trafic de influență pentru a obține proprietăți sau pentru putrezirea din interior a României. Aceştia au fost obiectivul nostru. A fost un bombardament selectiv, care a conținut un mesaj. Nu avem nimic cu cei care muncesc cinstit. Cu cei care fură, da. Le-a venit ceasul. Greşeala ta a fost că ai ruinat această selecție a țintelor, printr-o ştire dată neatent. Ține bine

minte ce spun aici, nu o să ai ocazia să auzi de două ori sau să scrii de două ori.

- Dar la scena evenimentului nu ai de unde să ştii…pe teren…

- Taci, a spus el. Te-am lăsat să întrebi şi nu ai întrebat. Nu vei mai avea ocazia să întrebi. Acum vorbesc numai eu.

A zis-o pe un ton liniştit. M-am uitat către celălalt. Abia atunci am observat că avea un Kalaşnikov cu pat metalic, rabatabil, aruncat pe spate. Stătea rezemat de zid.

- Aşadar, după ce armele noastre au făcut curățenie în Buşteni, va urma la un moment dat şi Capitala. Vom veni după ei şi, ceea ce nu a făcut Justiția, o să facem noi. Cu egală precizie, selectiv. Cei care au comis abuzuri nu mai au unde să se ascundă sau cum să îndrepte lucrurile. E deja prea târziu. Cartierele lor vor arăta ca Beirutul.

S-a ridicat în picioare şi a spus:

- Ai aici un blocnotes şi pix. O să scrii un ultim text, pe care noi îl vom multiplica şi trimite redacţiilor. Testament sau relatare, scrie ce vrei. Scrisul de mână e foarte bun. Să spui ziariştilor să fie corecți în relatări, altfel nu vor avea prea multe ocazii să scrie prostii. Cei care au mințit, să ştie că le-a venit vremea. Vom veni după ei. O greşeală şi aleluia. În fond, România are o îndelungată tradiție în aşa ceva. Vlad Țepeş a ridicat în țepi pe ticăloşi, după ce a făcut cu ei cetatea Poenari. Mihai Viteazu le-a dat foc, iar Iancu Jianu i-a asasinat. Cât a fost Horea-mpărat, domnii nu s-au descălțat. Vremea aceasta a venit din nou. Acum.

A dat să plece din încăpere. Când să iasă, s-a întors şi a spus:

- În textul pe care-l scrii, sa nu fie nici un detaliu care să ne facă identificabili. Şi să fie plin de viață. Un text cu coaie. Măcar să nu mori degeaba.

A făcut un semn cu mâna prin aer, a dezamăgire:

- Ce eşti aşa livid ? Nu te aşteptai că ziua asta va veni cândva ? Nu ați văzut-o cu toții venind ? Nu ştiau oare, când îşi făceau vile la Buşteni, că într-o zi vor fi dărâmate cu bazooka ? Nu era de aşteptat că aşa se va termina descompunerea socială a României ? Să ştii că eu nu sunt un oarecine. Am studiat ştiințele politice, am făcut un master în relații diplomatice. Ceea ce fac acum - e pentru România. Îmi pasă de patria mea şi pentru asta omor şi arunc în aer. Eu am organizat totul şi băieții aştia de afară şi-ar da viața pentru mine. Nu mai aveți scăpare, care cum ați întins coarda, vin după voi. Să scrii asta.

După ce a ieşit, tipul cel înalt mi-a legat picioarele de podea cu un lanț pe care l-a încuiat. Mi-a spus că pot scrie cât ține lampa cu gaz de pe masă. Când s-o termina gazul, textul să fie gata. Mi-a spus să nu încerc nici o figură.

Mi-am adus aminte acum de cartea aceea plicticoasă pe care Boețiu o scrisese în închisoare, după căderea Romei. Se chema Mângâierile filozofiei. Era una dintre cărțile pe care tata le ținea la capul patului, altfel n-aş fi ştiut de ea, nu mă interesează aceste lucruri. M-am mirat întotdeauna cum de-a avut omul acela chef de scris când îşi aştepta execuția. Mi se părea ceva fals, ciudat. Ca şi mine acum, nici el nu înțelegea de ce a ajuns acolo. Sau povestea lui Julius Fucik, despre care unii spun azi că ar fi fost o contrafacere. “Oameni, eu v-am iubit. Vegheați !” Genul de propoziție memorabilă pe care un ziarist şi-ar dori să o scrie. Numai că mie nu-mi vine nimic în minte. Nu mă mai pot gândi la nimic. Mi se pare totuşi că nu vor duce la bun sfârşit amenințările. Parcă nu-mi vine să cred totuşi că nişte români ar putea face asta unui român. Deşi, când îmi aduc aminte ce i s-a întâmplat lui Nicolae Iorga, mi se pare altfel. Sau, la câte am văzut în ultima vreme... Nu ştiu, e totul atât de ireal... Sentimentul meu de irealitate. Iar dacă aşa va fi... Nu mai ştiu... Scriu acest text şi mă gândesc că mâine ar putea să apară în toată presa. Acum trebuie să mă opresc aici. Mai am încă timp. Gazul pâlpâie. Vreau să-i scriu o scrisoare Tinei. Vreau să fiu sigur că am timp să-i scriu. Sunt foarte obosit, îmi e foarte somn. Pulsul e 120. Temperatura normală. Mă supără ochii, am scris în blocnotes la lumină insuficientă. Văd împăienjenit. Sper că scrisul îmi e încă descifrabil. Când lumina se va stinge va trebui să adorm pe podeaua de lemn. Afară se aud greierii. Par a cânta de foarte departe, şi totuşi îi aud...

Bogdan Suceavă
noiembrie 2001
East Lansing